

Under Ministeriets Overvejelser med Hensyn til det her foreliggende Lovforslag har det ikke været tvivlsomt, at man maatte fastholde det Princip, som allerede i 1912 var Folketingets, og til hvilket hele Rigsdagen i 1920 for de sønderjydske Landsdeles Vedkommende har sluttet sig, nemlig at Præsters og Provsters Stilling som selvskrevne Medlemmer af henholdsvis Skolekommissionen og Skoledirektionen bør opføre. Til dette Princip sluttede det store Flertal — 19 af 25 — indenfor den store Skolekommission sig, og det var opretholdt i det Forslag, som i 1925 forelagdes Rigsdagen.

Med Hensyn til Begrundelsen for dette Forslag kan man ganske henholde sig til, hvad Flertallet indenfor den store Skolekommission anførte, nemlig at Præstens hele Uddannelse ikke gaar ud paa at gøre ham særlig kyndig med Hensyn til Skolesager, og at selv om det maa erkendes, at der hos mange Præster har været en saadan pædagogisk Interesse og administrativ Dygtighed, at de har været særdeles vel egnede til at lede eller deltage i en Skolekommissions Arbejde, er der dog ikke nogen som helst Sikkerhed for, at disse Egenskaber i særlig Grad findes hos Præsterne, hvis væsentlige Interesse og Uddannelse peger i ganske andre Retninger. Den almindelige Oplysning og Interesse for Skolevæsenet er dernæst saa udbredt i Befolkningen og Deltagelsen i offentlig Virksomhed og det dermed følgende administrative Arbejde saa tilvant for Kommunens Beboere, at man ikke kan erkende, at der er Grund til at drage særlig Præsten frem til Deltagelse i Skolestyret. Heller ikke Hensynet til Religionsundervisningen gør Præstens Forbliven i Skolekommissionen nødvendig, idet Ansvaret for Børnenes religiøse Opdragelse først og fremmest hviler paa Forældrene, saaledes at det af Forældrene valgte Skoletilsyn ogsaa maa kunne føre Tilsynet med den religiøse Opdragelse og Undervisning i Skolen.

Naar dernæst Spørgsmaalet bliver om Valget af det Skoletilsyn, som skal erstatte de nuværende Skolekommissioner, er Ministeriet af den Anskuelse, at en Skolekommission valgt af væsentlig samme Kreds af valgberettigede som Kommunalbestyrelsen vil blive valgt efter ganske samme Partiliner og i det hele blive et saa tro Spejlbillede af Kommunalbestyrelsen, at man ikke derved vil kunne faa de særligt skoleinteresserede frem og skabe det Skoletilsyn og den Skolestyrelse, der vil betyde en Nydannelse paa dette Omraade. Dette vil

først ske, naar man henlægger Valgretten til Forældrene, thi disse vil, særligt naar det drejer sig om den Skole, hvori deres egne Børn undervises, paa Forhaand kunne forudsættes at have den specielle Interesse for Skolens Vækst og Trivsel og for Arbejdet med Børnene, som man netop maa ønske at kalde paa, naar Spørgsmaalet bliver at danne et Organ for Skolens Styrelse og Tilsyn i den enkelte Kommune. At denne Interesse er stærkest, naar det drejer sig om den Skole, hvori de paagældendes egne Børn undervises, er klart, og det vilde derfor være at foretrække, om man kunde samle Tilsynet om hver Skole for sig, men det kan ikke nægtes, at der derved kan blive en Spredthed og Uensartethed i Styrelsen indenfor Skolevæsenet i en Kommune, der maa gøre det betænkeligt udelukkende at bygge Tilsynet paa et Organ for hver enkelt Skole, og Ministeriet er derfor af den Mening, at der bør være et samlende Organ for Skolevæsenets Styrelse og Tilsyn indenfor Kommunen, og man foreslaar derfor, at der ved hver Skole af og blandt de skolesøgende Børns Forældre vælges et *Forældreraad* paa 3 Medlemmer, der skal have Tilsynet med den enkelte Skole og dens Forhold, men at der for den samlede Kommune vælges et *Skolenævn*, der skal have de af de nuværende Skolekommissioners Hverv, som angaar hele Kommunen eller bør ordnes paa ensartet Maade for alle Kommunens Skoler. Oprettelsen paa denne Maade af 2 Organer for Tilsynet indenfor den enkelte Kommune kunde paa Forhaand tænkes at vække Betænkelighed, fordi det kunde synes at betyde en tungere og endnu mere indviklet Administration indenfor Skolevæsenet end den nuværende. Ministeriet har ment at kunne undgaa dette ved at gøre de to Organer i det væsentlige ligestillede, idet Forretningerne deles imellem dem paa en saadan Maade, at begge ikke skal beskæftige sig med samme Sag, men at det Hverv, der er henlagt til det ene Organ, afgøres af dette og ikke skal forelægges det andet. Med Hensyn til Sammensætningen af Skolenævnet bemærkes, at Kommunens Interesser i Skolevæsenet er saa udprægede, at det vil være naturligt, at Kommunalbestyrelsen har en væsentlig Indflydelse paa Styrelsen af det kommunale Skolevæsen i alle dets forskellige Dele, og det foreslaas derfor, at det fælles Organ for Skolestyret indenfor Kommunen vælges dels af Kommunalbestyrelsen, dels af Forældreraadene. Det vil i saa Henseende være naturligt som Organ for Kommunens Deltagelse i Skolestyret at bygge paa det Skoleudvalg, der nu findes i mange Købstad-